گزارش خبر
NEWSREPORT
کد خبر: ۴۵۴۱۷۰
سه شنبه ۱۸ آبان ۱۴۰۰ ۲۳:۴۳

افزایش خلاقیت با فناوری هوش مصنوعی

کی از نمایشگاه‌گردانان موزه بهداشت آلمان درباره ارتباط هوش مصنوعی و هنر گفت: هوش مصنوعی با توجه به امکانات و توانمندی‌ها می‌تواند قالب‌ها و الگوهای فوق العاده‌ای در اختیار ما بگذارد که با آنها هنر بیافرینیم.

به گزارش خبرنگاران علم و فناوری گزارش خبر ، هوش مصنوعی و هنر به ظاهر نماینده دو دنیای مختلف هستند یکی فناوری و دیگری بشریت؛ اما با کمی دقت متوجه می‌شوید این دو مقوله ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند؛ هرچه باشد این بشر است که فناوری را به وجود می‌آورد. هوش مصنوعی دنباله ای بر تاریخ دراز فناوری است که قدمت آن به مهد تمدن برمی‌گردد. انسان در طول تاریخ همواره به دنبال آن بوده که با استفاده از فناوری وضع خود را بهبود ببخشد.

یک نمایشگاه از روز ۶ نوامبر (شنبه، ۱۵ آبان) در موزه بهداشت آلمان در شهر درسدن این کشور برپاشده که دقیقا به این موضوع می‌پردازد. به باور یاسمین کسکینتپه (Yasemin Keskintepe)، متصدی این نمایشگاه، هوش مصنوعی بیش از آن که یک تهدید باشد، فرصت است. وی در گفت‌وگو با پایگاه اطلاع رسانی اینوویشن اوریجینز (Innovation Origins) از دیدگاه خود در این باره بیشتر گفت:

ایده برپایی این نمایشگاه چطور ایجاد شد؟

هوش مصنوعی یک موضوع داغ است و نمایشگاه ما به تاثیرات آن می‌پردازد. سوالی که این نمایشگاه مطرح می‌کند این است: در کجا می‌خواهیم از این فناوری استفاده کنیم و ترمز این استفاده را کجا باید بکشیم.

رابطه میان هنر و هوش مصنوعی را چطور می‌بینید؟

این نمایشگاه همچنین سوالاتی در این باره مطرح می‌کند که هنر چیست؟ آیا هوش مصنوعی می‌تواند خلاق باشد؟ تکلیف مالکیت اثر چه می‌شود؟ اینها سوالاتی که در سال‌های اخیر مورد بحث قرار گرفته‌اند. آیا می توان نام ساختار یا تصویری را که توسط هوش مصنوعی خلق شده، هنر گذاشت؟ فرآیند خلاقانه پشت آفرینش این اثر چیست؟ آیا این فرآیند با روند خلاقیت انسان تفاوت دارد؟

در این باره زیاد صحبت می‌شود. عده‌ای می‌گویند سیستم‌هایی که از الگوهای گذشته یاد می‌گیرند و چیزی را در همان سبک خلق می‌کنند با خلاقیت سروکار ندارند چون چیز جدیدی نمی‌سازند. اما همینطور می‌توان گفت انسان‌ها نیز از گذشته یاد گرفته و (در خلق آثار هنری) از دیگر منابع الهام می‌گیرند.

هنر صرفا وابسته به الگوهای گذشته نیست و آثار متفاوت و استثنایی هم خلق می‌شوند...

دقیقا همینطور است. هوش مصنوعی به مردم اجازه می‌دهد اشیاء را از دیدگاه متفاوتی ببینند یا به ترکیب دوباره چیزهایی دست می‌زند که انسان‌ها تابه حال به این شکل ندیده بودند. این تعامل میان آنچه انسان‌ها در آن خوب اند و آنچه هوش مصنوعی در آن تبحر دارد، برای من هیجان انگیز است.

سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی ابزاری هستند که می‌توانند یک کار را به نحو احسن انجام دهند اما نمی‌توانند این مهارت را به کارهای دیگر تعمیم دهند. فقط انسان چنین توانایی‌ای دارد. هوش مصنوعی به ما انسان‌ها کمک می‌کند نگاهمان را به الگوهایی بیندازیم که قبلا آنها را در داده‌ها نمی‌دیدیم.

این روزها از هوش مصنوعی برای آهنگسازی استفاده می‌شود، آیا این پایانی بر آهنگسازی انسان‌هاست؟ در نمایشگاه شما به این مساله نیز پرداخته می‌شود؟

این نمایشگاه شامل نمونه‌های مختلف از چیزهایی است که امروزه با هوش مصنوعی ممکن است، آهنگسازی هم یکی از آنهاست. ما در این حوزه با آزمایشگاه تحقیقاتی Open AI در آمریکا همکاری می‌کنیم تا بازدیدکنندگان بتوانند به مجموعه‌ای از ترانه‌هایی گوش بسپارند که توسط سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی ساخته شده‌اند.

اما سوال این است که آیا این یعنی خلاقیت؟ آیا هوش مصنوعی می‌تواند آنچه یک خواننده دیگر انجام داده را بگیرد و با آن یک ترانه پاپ جدید و درست حسابی تولید کند؟ هنوز جوابی برای این سوال وجود ندارد. از دو زاویه مختلف می‌توان به این موضوع نگاه کرد اما به هر روی هوش مصنوعی قطعا می‌تواند قالب‌ها و الگوهای فوق العاده‌ای در اختیار ما بگذارد که با آنها هنر بیافرینیم.

آیا هوش مصنوعی در گذشته بر پیشرفت هنر اثر گذاشته است؟

پیشرفت‌های فناورانه و هنر همواره ارتباط مستقیمی با هم داشته‌اند. هنرمندان هر عصری همواره یا به واسطه تحقیقات یافته‌های علمی جدید را دنبال یا از این پیشرفت‌های فناورانه به عنوان ابزاری برای کار خود استفاده کرده‌اند. هوش مصنوعی نیز از این قاعده مستثنی نیست.

هوش مصنوعی چقدر قدمت دارد؟

مفهوم هوش مصنوعی تا سال ۱۹۵۶ ظهور نکرد اما ایده چیزی که امروزه از هوش مصنوعی می‌شناسیم یا با آن مرتبط می‌دانیم به دوران باستان برمی‌گردد. تمایل برای داشتن ماشین‌های هوشمند، ماشین‌هایی که کارهایمان را برایمان انجام داده یا به سوالاتمان درباره زندگی پاسخ دهند همواره وجود داشته است. ۱۰ نسخه خطی از دانشمندان عهد عتیق تا قرن بیستم در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده است که ایده های‌اولیه آنها درباره هوش مصنوعی را نشان می‌دهند.

یک نمونه از این موارد طرحی است که توسط ابن رزاز جَزَری، پدر علم رباتیک (دانشمند مسلمان قرن دوازدهم و سیزدهم قمری) کشیده شده و طراحی او از یک ماشین لباسشویی دستی را نشان می‌دهد. مثال دیگر دستگاه اعداد دودویی گوتفرید لایبنیتس است که پایه سیستم هر رایانه امروزی است.

نقش هنرمندان در این نمایشگاه چیست؟

هنرمندان یک جهان بصری باشکوه و تحسین برانگیز خلق می‌کنند، به واسطه زمینه‌سازی سوژه مورد نظر را به روشی مهیج ارائه و دیدگاه‌های جدیدی درباره آن مطرح می‌کنند.

برخی افراد از هوش مصنوعی هراس دارند. آیا این نمایشگاه می‌تواند راهی برای از بین بردن این ترس ها باشد؟

امیدوارم این طور باشد چون ما دقیقا به بنیان آن می‌پردازیم که چطور فناوری در راستای از بین بردن برخی از این ترس‌ها کار می‌کند. این جادوگری نیست. فناوری چیزی نیست جز چند جزء، داده و الگوریتم.
هوش مصنوعی فعلا ضعیف است و از آن تنها در برخی موارد خاص و محدود استفاده می‌شود. این فناوری هنوز برای رسیدن به ظرفیت شناختی کامل یک انسان، راه درازی در پیش دارد. چنین چیزی فعلا صرفا محدود به داستان‌های علمی-تخیلی است.
نمایشگاه هوش مصنوعی: یادگیری ماشینی رویاهای انسان (ARTIFICIAL INTELLIGENCE: MACHINE LEARNING HUMAN DREAMS) تا ۲۸ اوت سال ۲۰۲۲ (۶ شهریور ۱۴۰۱) ادامه دارد.